

Birkeland AS
Ekrene Næringspark 39
5550 Sveio

Karmøy kommune
Postboks 167
4291 Kopervik

Sveio 13.10.2023

Klage på vedtak om overtredelsesgebyr – gnr 122 bnr 10 – ref 22/1026-29

Vi viser til vedtak datert 23.09.2023, mottatt her 03.10.2023. Klagen er rettidig fremsatt, jf forvaltningsloven § 29 første ledd. Primært mener vi at kommunens vedtak om overtredelsesgebyr 23.09.2023 er ugyldig grunnet godkjent plan for nydyrking på det samme arealet datert 29.03.2023. Subsidiært mener vi overtredelsesgebyret er satt for høyt, og ikke reflekterer de faktiske og formilende forholdene i saken. Det er ønskelig at klagen behandles politisk.

Bakgrunn

I 2014 gir Karmøy kommune tillatelse til nydyrking 18.12.2014 og vesentlig terrenginngrep 22.12.2014 over et areal på 41 dekar. Til vedtakene ble det knyttet vilkår om at tiltaket skulle være ferdigstilt og klart for såing 18.12.2019. Det er tatt ut masser over et areal på ca 8 dekar. Dessverre var vi ikke nok oppmerksomme på den opprinnelige 5-årsfristen satt i vedtaket tilbake i 2014. Det har vi beklaget overfor kommunen flere ganger.

Når vi ble klar over at fristen var løpt ut ble arbeidene, som kommunen skriver i sakspapiret, stanset umiddelbart. De massene som senere er blitt kjørt ut har alltid skjedd etter avklaring/godkjenning fra kommunen. Dialogen med kommunen har tidvis vært god, og andre ganger mer krevende.

Etter korrespondanse mellom oss og kommunen våren 2022, ble vi anmodet om å søke om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel da den opprinnelige tidsfristen i saken ikke var overholdt. Behovet for planavklaring var en overraskende vending i saken. Da kommunen i 2014 behandlet det samme tiltaket ble det ikke krevd dispensasjonssøknad, noe som selvsagt er riktig siden LNF-formålet blir opprettholdt etter masseuttaket i kraft av tilbakeføring til dyrket areal. Det følger også direkte av at saken også ble dobbeltbehandlet etter forskrift om nydyrking (fastsatt etter jordloven). Vår søknad om midlertidig dispensasjon ble til vår store overraskelse avslått, selv om planformål og lovverk var det samme som i 2014.

I 2023 kom saken inn på riktig spor igjen og vi fikk godkjent nydyrking 29.03.2023 med en 3-årig frist for ferdigstilling. Den nye fristen i saken er 29.03.2026.

Kun fem uker senere fikk vi varsel om pålegg og tvangsmulkt, 03.05.2023, hvor det fremgår at det at man vurderer å gi pålegg og tvangsmulkt om vi ikke forholder oss til den nye tidsfristen (29.03.2026). Fra vedtak 05.06.2023 heter det at man gir tvangsmulkt og pålegg om «*tilbakeføring for å sette frist og vilkår som samsvarer med godkjenningen av plan for nydyrking datert 29.03.2023.*» Vi har hele tiden sagt vi vil forholde oss til den fristen, og er i gang med å tilbakeføre/oppfylle arealet i tråd med godkjente profiler.

Denne saken har pågått over lang tid, noe som er krevende for både oss og kommunen. Den har involvert en rekke ulike vedtak og flere saksbehandlere, noe som gjør en konsistent behandling utfordrende. Vi føler ikke at saken er forsvarlig behandlet, og at flere formildende momenter ikke er godt nok vektlagt. Det har også i lange perioder vært vanskelig å få i stand en god dialog med kommunen.

Med bakgrunn i sakens historikk, og det nye vedtaket om nydyrking med ferdigstillelsesfrist 29.03.2026, trodde vi saken var løst. Vi ble derfor svært forundret når vi 03.10.2023, via en tredjepart, ble klar over at det var fattet vedtak om overtredelsesgebyr på kr 90.000 i saken. Når vi får tilsendt vedtaket datert 23.09.2023 ser vi også at det er sendt ut varsel i saken 06.07.2023. Vi kan ikke se å ha mottatt dette varselet heller. Et varsel som til alt overmål er sendt ut helt i starten av felleferien.

De faktiske forholdene

I det følgende vi vi gjøre rede for vårt primære og subsidiære syn.

Primært mener vi at saken er avsluttet med nydyrkingsvedtaket av 23.09.2023. Dette følger også nydyrkingsvedtaket selv, og behovet for samkjøring av tidsfrister med pålegget 05.06.2023 – der ferdigstilling skal skje 29.03.2026. Fra nydyrkingsvedtaket 23.09.2023 står det i klartekst:

Det ble opprinnelig godkjent ca. 41 da (se vedl. 7). Tilsynssaken i forbindelse med brudd på vilkåret om frist for ferdig areal, er ved mottak av denne søknaden avsluttet. Entreprenør har oppgitt at det uferdige arealet som nå skal fullføres som overflatedyrket jord er 7,8 da – se vedl. 2.

Sitat fra vedtak om nydyrking 29.03.2023

Klarere kan det ikke sies. Tilsynssaken er avsluttet. Det ble senere gitt ny frist for ferdigstilling. Dersom kommunen mener overtredelsesgebyret bare er en videre oppfølging, tar man ikke nok innover seg de signal og forventninger som er skapt hos oss når man så tydelig avslutter saken – og følger opp med ny tidsfrist. En administrativ reaksjon et halvt år senere er da helt urimelig, og blir i tilfellet svært formalistisk gitt de vedtakene som ligger i sakens historikk. Disse vedtakene har vi også helt klart forholdt oss til, da vi har fått nytt vedtak om nydyrking, sagt vi forholder oss til fristen i 2026, ikke har klaget på pålegget som samkjører tidsfristen – og i tillegg har begynt tilbakeføringen/oppfyllingen i tråd med godkjente profiler.

Vedtaket skal være rimelige og prosesser skal være forutsigbare. Vedtaket om overtredelsesgebyr er helt urimelig, og må oppheves da nydyrkingsvedtaket og senere pålegg avslutter saken med ny tidsfrist.

Subsidært mener vi at utmålt overtredelsesgebyret på kr 90.000 er satt for høyt ut i fra de faktiske og formildende omstendighetene i saken.

Vedtaket om overtredelsesgebyr har stort fokus på antall kubikkmeter som er tatt ut, men har ingen fokus på at samlet berørt areal (7,8 dekar) er vesentlig mindre enn opprinnelig godkjent (41 dekar), jf **vedlegg 1**. I tillegg har vi som nevnt ovenfor et nytt nydyrkingsvedtak i saken, og et pålegg som fastsetter ny tidsfrist i saken; 29.03.2026. Videre er vi allerede i gang med å tilbakeføre/oppfylle arealet i tråd med vedtak og godkjente profiler.

Videre er det lagt til grunn at forholdet er i strid med LNF-formålet, selv om tillatelsen fra 2014 helt åpenbart (også med hjemmelsbruken) finner tiltaket i samsvar med LNF-formålet (**vedlegg 2**). Det er dette vedtaket og utløpt tidsfrist som danner grunnlaget for vedtaket om overtredelsesgebyr. Man kan for øvrig merke seg at gjennomføringsfristen 18.12.2019 ikke er direkte inntatt i tillatelsen, men kun opererer med henvisning til et saksnummer. Selvsagt skal vi være oppmerksomme på dette, men måten fristen er presentert på kan gi rom for feil.

Vedtaket om overtredelsesgebyr er skrevet med en svært spiss penn, og har en beskrivelse av tiltaket som ikke rimer overens med tiltaket slik det er beskrevet i godkjent nydyrking datert 29.03.2023. Her heter det bl.a. (**vedlegg 3**):

- *Fylkeskommunal kulturminnemyndighet har i sin tidligere uttale ingen særlige merknader – bortsett fra krav knyttet til evt. funn ved gjennomføring av dyrkingen*
- *Kommunal naturvernkonsulent har gitt uttale i tidligere sak fra år 2014 – se vedl. 4. I miljørapport 5/2010 for Haugalandet er området hvor feltet ligger ikke omtalt med særlig verdifulle naturverdier. Det er etter år 2014 ikke registrert endringer i naturmangfoldet innenfor omsøkte felt*
- *Ut fra en helhetlig vurdering finner en derfor at landbrukshensyn knyttet til god bruk av matjord fra utbygginger og driftsenhetens behov for mer eget areal må tillegges avgjørende vekt*

SAK § 16-1 fastsetter gebyrenes størrelse. I saker inntil kr 10 000 er det snakk om tiltak som «i det vesentlige er i overenstemmelse» med lovverk/planverk. I saker inntil kr 50 000 er det snakk om tiltak som «ikke i det vesentlige er i overenstemmelse» med lovverk/planverk, og gebyr over kr 50 000 skal romme «alvorlig uopprettelig skade».

I vedtaket av 22.12.2014, med fristutløp 18.12.2019, er det lagt til grunn at tiltaket er i samsvar med LNF-formålet. Overtredelsen knytter seg da til at man i en periode 1) har utført arbeid uten tillatelse, og 2) foretatt et større masseuttak enn opprinnelig godkjent. Tar man hensyn til de ovennevnte faktiske forholdene i saken, og formildende omstendigheter, mener vi følgende utmåling er forsvarlig:

1. Birkeland AS aksepterer kr 5.000 etter SAK § 16-1 bokstav a, siden man har utført arbeider som «i det vesentlige er i overstenstemmelse» med lovverk/planverk. Arbeidene har ikke vært i strid med planformålet, men har i en periode pågått etter fastsatt frist. Etter å ha blitt gjort oppmerksom på dette, har man straks stanset og etterkommet pålegg. Tiltaket har nå en ny frist 29.03.2026. Birkeland AS har ikke tidligere fått overtredelsesgebyr, som også er formildende sammen med sakens karakter.

2. Birkeland AS aksepterer kr 15.000 etter SAK § 16-1 bokstav a, siden det er utført arbeider som «ikke i det vesentlige er i samsvar med krav» gitt i tillatelse. Arbeidene har vært vesentlig mindre enn det godkjente arealet, men har medført et større uttak i antall kubikkmeter. Arbeidene har straks blitt stanset, og de masser som senere er ført ut har skjedd med avklaring/godkjenning fra kommunen. Tilbakeføring av masser ble allerede startet før pålegg om dette ble fattet, og tiltaket har nå en ny frist 29.03.2026. Birkeland AS har ikke tidligere fått overtredelsesgebyr, som også er formildende sammen med sakens karakter.

Birkeland AS beklager atter en gang at det i en periode har foregått arbeider etter tillatelsens utløp, men fastholder at dette har skjedd i god tro. Vi har underveis i saken stanset arbeidene, forholdt oss til pålegg og holder nå på å tilbakeføre masser i tråd med nydyrkingsvedtaket av 29.03.2023. Vi håper denne saken nå kan avsluttes, og løses ved at man gjennomfører nydyrkingsvedtaket og samkjørt pålegg om tilbakeføring.

Med vennlig hilsen
Helge Mundal

Helge Mundal
Prosjektleder
Birkeland AS